

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת אליהו רביבו

פ/25/2865

הצעת חוק העונשין (תיקון – החמרת ענישה בעבירות החזקת נשק שלא כדין), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 144 בחוק העונשין, התשל"ז–1997' (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 144 –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "שבע" יבוא "עשר" ובמקום "שלוש" יבוא "שבע";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "שלוש" יבוא "שבע";

(3) בסעיף קטן (ב2), בסופו יבוא "אולם אם היה הנשק חלק, אבזר או תחמושת כאמור בסעיף קטן (ג1) או (2), דינו – מאסר שתיים עשרה שנים.";

(4) בסעיף קטן (ב3), במקום "שלוש" יבוא "שבע";

(5) בסעיף קטן (ז), במקום "מרבע" יבוא "משליש".

2. תיקון סעיף 340א בסעיף 340 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "שנתיים" יבוא "חמש שנים";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "חמש" יבוא "עשר";

(3) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא :

"(ג) הורשע אדם בעבירה לפי סעיף קטן (א) או סעיף קטן (ב), לא יפחת עונשו משנתיים מאסר."

דברי הסבר

מטרתו של חוק זה להחמיר בעונשים על מגוון עבירות הנשק, כולל כלפי מי שמחזיק נשק ללא רישיון, סוחר בנשק שלא על פי חוק או מבצע עבירת נשק אחרת כמפורט בחוק העונשין.

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

כלל עבירות הנשק, ובכלל זה עבירות של שימוש, ייצור, סחר והחזקת נשק בלתי חוקי הן מכת מדינה. לאורך השנים האחרונות ניתן לראות מגמה עקבית שניכרת בה עלייה משמעותית בהיקף ההחזקה של הנשק הבלתי חוקי. פעילות עבריינית זו אשר גבתה מאות רבות של קורבנות במהלך השנים האחרונות מובילה הן לפגיעה בתחושת הביטחון האישי של האזרחים והן לפגיעה בביטחון המדינה. הזמינות הגבוהה מגבירה את הסיכון שיעשו בנשק שימוש במקרים פליליים, לאומניים ואף למטרות טרור. על מנת ליצור הרתעה ולהילחם בתופעה תוך צמצום הפעילות העבריינית בתחומים אלה, הצעת חוק זו מבקשת להאריך את עונשי המאסר בעבירת החזקת נשק משבע לעשר שנות מאסר ובעבירות החזקת, נשיאת והובלת חלקי נשק ותחמושת משלוש לשבע שנות מאסר. בנוסף, מוצע לקבוע בחוק תקופת מאסר של 12 שנים לעבירת סחר וייצור חלקי נשק ותחמושת. בנוסף, ההצעה מבקשת להחמיר את עונש המינימום כך שיהיה שליש מהתקופה הקבועה בחוק כעונש מירבי במקום קבע בנוסח הנוכחי, ובכך להבטיח עונשים משמעותיים ומרתיעים על מבצעי העבירה שגופי הביטחון הגיעו אליהם.

כמו כן, נמשכת המגמה של הרחבת השימוש בנשק שלא כדין לאורך השנים. השימוש בנשק מצד גורמים שאינם מוסמכים ומורשים על פי חוק מצביע על זלזול בחוקי המדינה וחמור מכך מביא לפגיעתם ואף להריגתם של אזרחים. מאסר על עבירת השימוש הלא חוקי מתקיים בעשירית מהתיקים המנוהלים על ידי גופי הביטחון. כלומר, הפשע גואה והצלחת האכיפה אינה פשוטה כלל. לפיכך, יש להגביר את ההרתעה, כדי לעקור תופעה זו מהשורש. על כן, מוצע להחמיר את הענישה משנתיים לחמש שנים ולהטיל עונש מינימום של שנה זאת בכדי להילחם בתופעת השימוש השרירותי בנשק. במידה והירי מתבצע באזור מגורים או באזור שמסכן חיי אדם, מוצע להחמיר את הענישה מחמש שנים לעשר שנים ועונש מינימום של שנתיים.

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת עודד פורר וקבוצת חברי הכנסת (פ/1949/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ז באדר התשפ"ג (20.03.2023)